

Değerli okuyucular,
Bu rapor, 2022-2023 Bahar Yarıyılında,
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Eğitim
Komisyonu ve Uzaktan Eğitim Uygulama
ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle
düzenlenen "Afet Durumlarında
Sürdürülebilir Eğitim" temalı VIII. Eğitim
Çalıştayı'nın sonucunda oluşturulmuştur.

VIII. EĞİTİM ÇALIŞTAYI RAPORU

AFET DURUMLARINDA
SÜRDÜRÜLEBİLİR EĞİTİM

24 MART
2023

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

<https://iyte.edu.tr>

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

VIII. Eğitim Çalıştayı

Afet Durumlarında Sürdürülebilir Eğitim

24 Mart 2023, İZMİR

ISBN: 978-975-6590-24-9

Yayına Hazırlayan

İYTE Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (UZEM) ve Eğitim Komisyonu Adına
Prof. Dr. Gamze TANOĞLU

Dil Düzenleme

Dr. Yasemin ÖZCAN GÖNÜLAL

Düzenleme, Grafik Tasarım ve Uygulama

Dr. Özgür ÖRÜN

Yürütme Kurulu

Başkan

Prof.Dr. Yusuf Baran İYTE Rektörü

Kurul Üyeleri

Prof.Dr. Gamze Tanoğlu	İYTE Rektör Yardımcısı
Prof.Dr. Sacide Alsoy Altınkaya	Mühendislik Fakültesi / Kimya Mühendisliği (Eğitim Komisyonu Başkanı)
Prof.Dr. Canan Varlıklı	Fen Fakültesi / Fotonik (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Prof.Dr. Gökhan Kiper	Mühendislik Fakültesi / Makine Mühendisliği (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Prof.Dr. Berna Özbek	Mühendislik Fakültesi / Elektrik-Elektronik Mühendisliği (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Doç.Dr. Tonguç Akış	Mimarlık Fakültesi / Mimarlık (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Doç.Dr. Dikmen Yakalı	Rektörlük / Genel Kültür Dersleri Bölümü (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Dr.Öğr.Üyesi Günnur Güler	Fen Fakültesi / Fizik Bölümü (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Dr.Öğr.Üyesi H. Atakan Ekiz	Fen Fakültesi / Moleküler Biyoloji ve Genetik (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Dr. Yasemin Özcan Gönülal	Rektörlük / Genel Kültür Dersleri Bölümü (Eğitim Komisyonu Üyesi)
Dr. Özgür Örün	Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (Merkez Müdürü)
Dr. Ozan Raşit Yürüm	Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (Merkez Müdür Yardımcısı)
İlker Daver	Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (Teknik Sorumlu)
Umut Baran Gündüz	Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (Kısmi Zamanlı Öğrenci)

İçindekiler

Açış Konuşması.....	iv
ÖN SÖZ.....	v
1. Giriş.....	1
2. Konuşma Özetleri	2
Prof. Dr. Gamze Tanoğlu (İYTE'nin Depremle İlgili Çalışmaları ve Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi)	2
Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz (İYTE'nin Depremle İlgili Çalışmaları ve Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi)	4
Doç. Dr. Altuğ Kasalı (Depremler Sonrası Mimarlık Eğitiminde Dönüşüm)	6
Psikolog Gizem Şahan (Afet Sonrası Dönemde Psikososyal Destek)	9
Doç. Dr. Zümrüt Gedik (Afet Sonrası Dönemde Eğitim Süreci).....	11

Açış Konuşması

İYTE Eğitim Komisyonu olarak her akademik dönemin başında Ocak ayında düzenli olarak organize ettiğimiz çalıştayların 8'incisinin içeriğini güz dönemi kapanmadan belirlemiştik ancak 6 Şubat 2023 günü yaşadığımız Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında hem Çalıştayın tarihini hem de içeriğini değiştirmek durumunda kaldık. Cumhuriyet tarihinin en yıkıcı doğal afetlerinden birini yaşadık; acımız çok derin, kayıplarımız tarif edilemez, millet olarak hepimize başsağlığı diliyorum.

Bu zor dönemde afetin sebep olduğu psikolojik travmaları atlatmak için birlik beraberliğe, dayanışmaya, duyguların paylaşılmasına her zamankinden daha çok ihtiyacımız var. Depremzede öğrencilerimizin deprem öncesi sahip oldukları eğitim-öğretim imkânlarının sekteye uğramadan devam ettirilebilmesi, onlar için hayatın normale döndürülmesi sürecinde oldukça önemli bir konu. Normalleşme süresinin kısaltılabilmesi ve eğitimde sürekliliğin sağlanabilmesi açısından depremi bizzat yaşayan, o bölgede yakınları olan ya da medyadaki haberlerden dolayı korku, huzursuzluk, güvensizlik ve endişe yaşayan öğrencilerimize gerekli psikolojik desteğin verilmesi çok kritik olan bir diğer husustur.

Sürdürülebilir bir dünyanın yolu eğitimden ve doğru zamanda eğitimdeki dönüşü yakalayabilmekten geçiyor. Bu doğrultuda bugünkü çalıştayımızın teması "Afet Durumlarında Sürdürülebilir Eğitim" olarak belirlendi. Çalıştayda ilk olarak eğitimden sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Gamze Tanoğlu, deprem sonrası üniversitemizde öğrencilerimize sağlanan desteklerden ve İYTE'nin 2023 yılı eğitim vizyonu kapsamında yürürlüğe girecek olan "Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi"nden bahsedecek. İlk konuşmacımız Kadir Has Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz, "Üniversite Eğitimine Farklı Bir Bakış" konusunda Kadir Has Üniversitesinde yapılan çalışmalarını ve tecrübelerini bizlerle paylaşacak. Sabah oturumunun ikinci konuşmacısı Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Altuğ Kasalı, İYTE'de deprem sonrası mimarlık eğitimindeki dönüşüme yönelik yapılacak çalışmalarını aktaracak. Çalıştayın öğleden sonraki oturumunda Psikolog Gizem Şahan, İYTE'de afet sonrası dönemde verilen psikososyal desteklerden bahsedecek. Son olarak Kâtip Çelebi Üniversitesi Psikoloji Bölümü Öğretim üyesi Doç. Dr. Zümrüt Gedik, afet sonrası dönemde eğitim süreci ile ilgili bilgi paylaşımında bulunacak.

Verimli bir çalıştay olmasını diliyorum, tüm katılımcılara ve konuşmacılarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Sacide Alsoy Altınkaya
Eğitim Komisyonu Başkanı

ÖN SÖZ

6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız deprem felaketi dolayısıyla bugün 8'incisini düzenlediğimiz Eğitim Çalıştayımızı "Afet Durumlarında Sürdürülebilir Eğitim" ana temasıyla gerçekleştiriyoruz.

Öncelikle Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı ve sabır, yaralanan vatandaşlarımıza ise acil şifalar diliyorum.

Sürdürülebilirliğin en hayati unsurlardan biri olduğu günümüzde, toplumların gelişmesinde ve ilerlemesinde temel teşkil eden eğitimin de sürdürülebilirliğini sağlamak şüphesiz ki büyük önem taşımaktadır. Bir ülkenin nitelikli insan gücünü yetiştirme sorumluluğunu üstlenmiş olan üniversitelerimizde de olağanüstü hallerde dahi öğrencilerimize kesintisiz ve nitelikli eğitim olanaklarını sağlayabilmekle; bu kapsamda gerekli tedbirleri almakla ve elverişli ortamı sağlamakla mükellefiz.

Bu bağlamda, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde gerek eğitim gerek araştırma gerekse topluma katkı eksenlerinde yürüttüğümüz çalışmalarımızda sürdürülebilirlik kavramını odağımıza almış olmakla kalmayıp, coğrafyamızdaki yerel aktörlerle de stratejik iş birlikleri geliştirme konusundaki çalışmalarımıza ivme kazandırmış bulunmaktayız.

Dünya Bankasının 2019'da yayımladığı rapora göre, dünya genelinde yaşanan afetler nedeniyle her yıl yaklaşık 175 milyon çocuğun eğitimi kesintiye uğruyor. Oysaki eğitim; gelişen, güvenli ve özellikle sürdürülebilir bir toplum için elzemdir. Ülkemizin yaşadığı afet sonrasında İYTE olarak ilk önce ve derhal birebir felakete maruz kalan öğrencilerimize, ailelerine ve tüm yurttaşlarımıza yardım elimizi uzattık. Şimdi ise yapmamız gereken şey, eğitim hizmetlerinin sürdürülebilmesi ya da afet öncesi haline döndürülebilmesi için neler yapılması gerektiğini konuşmak. Her fırsatta dile getirdiğim üzere; bir ülkenin en önemli kurumları nitelikli eğitim veren ve bulunduğu coğrafyanın sosyo-ekonomik düzeyini yükseltmek amacıyla çalışmalar yapan üniversitelerdir. Bu düşünceden hareketle İYTE Eğitim Çalıştayımızı "Afet Durumlarında Sürdürülebilir Eğitim" temasıyla geniş bir çerçevede ele alıyoruz. Konunun uzmanlarıyla yapılması gerekenleri konuşacağımız çalıştayın verimli geçmesi ve somut çıktılara dönüşmesini temenni ediyorum.

Sekizinci eğitim çalıştayımızın gerçekleşmesi sürecine katkıda bulunan Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Gamze Tanoğlu'na, Eğitim Komisyonu Başkanımız Prof. Dr. Sacide Altınkaya'ya, komisyonumuzun değerli üyelerine, çalıştayımıza katkıda bulunan saygıdeğer konuşmacılarımıza ve tüm katılımcılarımıza gönülden teşekkür ediyorum.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Yusuf Baran
Rektör

1. Giriş

İYTE Eğitim Komisyonu ve Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliği ile düzenlenen “*Afet Durumlarında Sürdürülebilir Eğitim*” temalı VIII. Eğitim Çalıştayı, **24 Mart 2023** tarihinde *Microsoft Teams* üzerinden çevrim içi ortamda gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayı sunuş konuşması Eğitim Komisyonu Başkanı **Prof. Dr. Sacide Alsoy Altinkaya** tarafından yapılmıştır. Ardından, İYTE Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı **Prof. Dr. Gamze Tanoğlu** açış konuşmalarını gerçekleştirmiş ve *İYTE'nin Depremle İlgili Çalışmaları ve Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi* hakkında paylaşımında bulunmuştur.

Çalıştayı çağrılı konuşmacılarından Kadir Has Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Sondan Durukanoglu Feyiz**, “*Üniversite Eğitimine Farklı Bir Bakış: Kadir Has Üniversitesi Örneği*” başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir. Bu konuşmanın ardından, İYTE öğretim üyelerinden **Doç. Dr. Altuğ Kasalı**, “*Depremler Sonrası Mimarlık Eğitiminde Dönüşüm*” başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir.

Öğleden sonraki oturumda, İYTE öğretim üyesi **Doç. Dr. Dikmen Yakalı** moderatörlüğünde **Psikolog Gizem Şahan** (İYTE) “*Afet Sonrası Dönemde Psikososyal Destek*” başlıklı konuşmasını ve İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesi **Doç. Dr. Zümrüt Gedik** ise “*Afet Sonrası Dönemde Eğitim Süreci*” konuşmalarını gerçekleştirmişlerdir. Çalıştay, kapanış oturumu ile son bulmuştur.

2. Konuşma Özetleri

<p>Konuşmacı:</p> <p>Prof. Dr. Gamze Tanoğlu (İYTE Rektör Yardımcısı)</p> <p><i>İYTE'nin Depremle İlgili Çalışmaları ve Eğitim Planı</i> <i>Destekleyici Alan Dersi</i></p>	<p>Konuşmayı izlemek için kodu okutunuz.</p>
--	--

6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi etkileyen, 'yüzyılın felaketi' olarak nitelendirilen deprem felaketinde kaybettiğimiz vatandaşlarımız adına derin üzüntülerini paylaşan ve yaralılara acil şifalar dileğini ileten Prof. Dr. Gamze Tanoğlu, yaraları sarmanın kolay olmadığını ancak dayanışma ile acıların bir nebze hafifleyebileceğini belirtmiş, ilk önce güven duygusunu inşa etmemiz gerektiğini söyleyerek İYTE'nin depremden etkilenen öğrencilerinin bir aile gibi her an yanlarında olduğunu vurgulamıştır.

İYTE'nin bu süreçte planladığı destek çalışmalarını şöyle özetlemiştir:

- İlk olarak; bölgede depremden etkilenen 366 öğrencimize üst yönetimimiz tarafından telefonla ulaşılmaya çalışılmıştır.
- Kampüsümüzde toplanan yardımlar İzmir Valiliğinin Koordinasyonu ile bölgeye ulaştırılmıştır. Ayrıca öğrencilerimiz de İzmir merkezinde bu destek paketlerini organize etmişlerdir.
- Deprem bölgesinde arama kurtarma çalışmalarına destek olmak üzere personelimizden gönüllü ekipler, AFAD'ın koordinasyonunda çalışmak üzere bölgeye yönlendirilmiştir.
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının himayelerinde Enstitümüz Öğretim Elemanları hasar tespit çalışmalarına destek vermiştir.
- Öğrencilerimize telefon ve e-posta yoluyla ihtiyaçlarını tespit etmek üzere bir anket iletilmiştir.
- Anketler sonucunda talepler karşılanmaya çalışılmış, öğrencilerimize destekler sağlanmıştır.
- Eğitim Bursları Koordinatörlüğü'nde tekrarlanan bir anketle öğrencilerimize eğitim bursları verilmiştir.
- 'Sanatla Terapi' kapsamında atölye çalışmaları başlatılmıştır.
- Yaşananlardan alınacak dersler konusunda bilimin önemine vurgu yaparak eğitim ve öğretimin odak noktamız olması gerektiğini belirtmiştir. Eğitimin, öncelikle iyi insan olma amacına hizmet etmesi gerektiğini vurgulamış, 'değerler eğitimi'nin önemini dile getirerek dürüstlük, vicdan, ahlak, topluma ve dünyaya karşı sorumluluk alma konularının önemini vurgulamıştır.
- Üniversite eğitim ve öğretiminin bireye kazandırdıkları irdelendiğinde bu yaşanan acıları bilim yolu ile hafifletmek mümkünken bu yıkıcı sonuçlar ile karşılaşıldığında üniversite eğitiminin kazandırdıklarını tekrar düşünmemiz, değişim ve dönüşüm adına yapacaklarımızı belirlememiz gerektiğine vurgu yapmıştır.

- Bundan önceki eğitim çalıştaylarımızda dile getirilen üniversite eğitiminde dönüşümün öneminin bir kez daha anlaşıldığını belirtmiştir. Eğitimin esneklik, çeşitlilik, disiplinler arası anlayış içinde proje tabanlı yapılmasının zorunluluğu ve teorik derslerin günlük hayatta uygulama örnekleri ile pekiştirilerek öğrenilmesi gerektiği ve yeterli donanımla mezun olunmasının önemini vurgulamıştır.

Prof. Dr. Gamze Tanoğlu konuşmasının sonunda 2023 Yılı Eğitim Planı'nda yer alması planlanan **Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi** ile ilgili bir sunum gerçekleştirmiştir. Buna göre lisans öğrencilerinin;

- Sertifika programlarından,
- Dijital Platformlardan,
- Ulusal veya Uluslararası Yaz Okullarından aldıkları derslerin **Eğitim Planı Destekleyici Alan Dersi (EPDAD)** seçmelisine karşılık gelen bir teknik seçmeli ders olarak transkriptlerinde yer almasının amaçlandığını belirtmiştir. Bu ders ile ilgili olarak;
 - ✓ Ders çeşitliliğini artırmak,
 - ✓ Öğrencilerin 21. yy. yetkinlik setini artırmak,
 - ✓ Öğrencilerin müfredat dışı gelişimlerini artırmak,
 - ✓ Müfredatların iş dünyası ile entegrasyonunu sağlamak gibi öğrenim çıktılarından örnekler vererek sunumunu tamamlamıştır.

<p>Konuşmacı:</p> <p>Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz (Kadir Has Üniversitesi Rektörü)</p> <p><i>Üniversite Eğitimine Farklı Bir Bakış: Kadir Has Üniversitesi Örneği</i></p> <p>Moderatör:</p> <p>Prof.Dr. Sacide Alsoy Altinkaya (İYTE Kimya Mühendisliği Bölümü)</p>	<p>Konuşmayı izlemek için kodu okutunuz.</p>
---	--

Kadir Has Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sondan Durukanoğlu Feyiz, yeni lisans eğitim modelleri üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Prof. Durukanoğlu 2018 yılında üniversite öğrencileri, mezunlar, akademisyenler ve idari personel ile bir araya gelerek 20 yeni ders tasarımı ile yeni eğitim modelini oluşturduklarını, pilot uygulamaya 2019-2020 Akademik Yılı'nda Elektrik Elektronik, Mekatronik ve İnşaat Mühendisliği Bölümleri ile başladıklarını belirtmiştir. Profesör Durukanoğlu'nun yeni lisans eğitim modeline yönelik paylaştığı detaylar aşağıda özetlenmiştir:

- Yeni lisans modeli, 1. yıl ortak çekirdek program, 2. yıldan itibaren ise proje tabanlı eğitimden oluşmaktadır. Çekirdek programın amacı öğrencilere evrensel değerler ve yetkinlikleri aktararak onları evrensel birer bireye dönüştürmek olarak belirlenmiştir. Çekirdek müfredat 4-8 öğretim üyesi, 1-3 öğrenci ve Yabancı Diller Bölümü'nden en az 1 öğretim üyesi olmak üzere en az 6 kişiden oluşan ders tasarım komiteleri tarafından oluşturulmuştur. Çekirdek müfredat, I. dönem tüm öğrencilere zorunlu olan 5 ders, II. dönem fakülteye özel olmakla birlikte diğer tüm fakülte öğrencilerinin de alabileceği 70 dersten oluşmaktadır. I. dönem verilen 5 ders hem ilgili bölüm hem de İngilizce hocaları tarafından yürütülmektedir. Hiçbir yazılı sınavın uygulanmadığı yeni eğitim modelinde ölçme değerlendirme tamamen proje raporları ve sunumlarla yapılmaktadır.
- I. dönem verilen dersler:
 - ✓ KHAS 101 Kökenler ve Sonuçlar (*Origins and Consequences*)
 - ✓ KHAS 103 İnsanlık Tarihi (*History of Humankind*)
 - ✓ KHAS 105 İnsani Değerler ve Etik (*Human Values and Ethics*)
 - ✓ KHAS 107 Tasarım (*Design*)
 - ✓ KHAS 109 Sayısal Düşünme (*Computational Thinking*)
- II. dönem verilen dersler:
 - ✓ KHAS 102 Bilimsel Buluşlar ve Mühendislik (*Scientific Discoveries and Engineering*)
 - ✓ KHAS 120 Matematiksel Düşünmek (*Thinking Mathematically*)
 - ✓ KHAS 106 Sivil Katılım Projesi (*Civic Involvement Project*)
 - ✓ KHAS 104 Çevre Etiği (*Environmental Ethics*)
 - ✓ KHAS 103 Cinsiyet ve Tarih (*Gender and History*)
 - ✓ KHAS 108 Kapitalizmin Küresel Tarihi (*Global History of Capitalism*)
- 2. sınıftan itibaren uygulanan proje tabanlı eğitim modeli oluşturulurken yurt içi ve yurt dışından ilgili bölümlerin akademisyenleri ve ilgili sektör temsilcileri ile ayrı toplantılar yapılmıştır. Bu toplantılarda;
 - ✓ Yeni eğitim modelinde uygulanacak müfredatın sektör temsilcileri ve akademisyenlerle birlikte oluşturulmasına,

- ✓ Müfredatta hocanın ders anlatıp öğrencinin dinlediği klasik ders işleme tarzına yer verilmemesine,
- ✓ Mezun öğrencinin dünyadaki en iyi üniversitelerden mezun olanlarla yarışabilecek donanımda olmasını sağlayacak 4 yıllık proje havuzunun hazırlanmasına,
- ✓ Bu projelerin gerçek mühendislik problemleri olmasına,
- ✓ Her dersin hem akademik, hem de sektörden bir mentörü olmasına,
- ✓ Öğrencinin sektör temsilcilerinin ARGE merkezlerinde staj yapmalarına ve öğrencinin mezuniyetine kadar en az 60 projeyi tamamlamasına karar verilmiştir.
- 2019-2020 yılında 3 mühendislik bölümüyle başlatılan proje tabanlı lisans eğitim modeli 2020-2021 yılında Bilgisayar Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Moleküler Biyoloji Genetik ile İletişim Sanat ve Tasarım Fakültesinin tüm bölümlerinde uygulanmaya başlamıştır. Programın 2023-2034 yılında Hukuk Fakültesi'nde de uygulanmasına karar verilmiştir.
- Yeni eğitim modeli her akademik dönemin sonunda, programın iyi yönleri, geliştirmeye açık yönleri, hedeflere ulaşma düzeyi, öneriler ve sorunların tartışıldığı geri bildirim toplantıları ile değerlendirilmektedir.

Profesör Durukanoğlu konuşmasının sonunda Kadir Has Üniversitesinin afet yönetim planından ve gelecekteki olası üniversite modellerinden bahsetmiştir. 4 yıllık üniversite eğitimi yerine işe alacağı adaylardan belli sayıda çevrim içi dersi tamamlamasını isteyen Google, Apple, Tesla gibi dünya çapında firmaların uygulamalarının gelecekte üniversite eğitim süresi ve eğitim modeli konusunu belirsizleştirdiğini vurgulayarak konuşmasını tamamlamıştır.

Konuşmacı:
Doç. Dr. Altuğ Kasalı
(İYTE Mimarlık Bölümü)

Depremler Sonrası Mimarlık Eğitiminde Dönüşüm

Moderatör:
Doç. Dr. Tonguç Akış
(İYTE Mimarlık Bölümü)

Konuşmayı izlemek için kodu okutunuz.

Konuşmada aşağıdaki başlıklar ele alınmıştır:

- ✓ *Mimarlık Söyleminde ve Gündeminde Mimarlık,*
- ✓ *Mimarlık Fakültesi olarak Neler Yaptık, Neler Yapıyoruz ve Neler Yapacağız?*

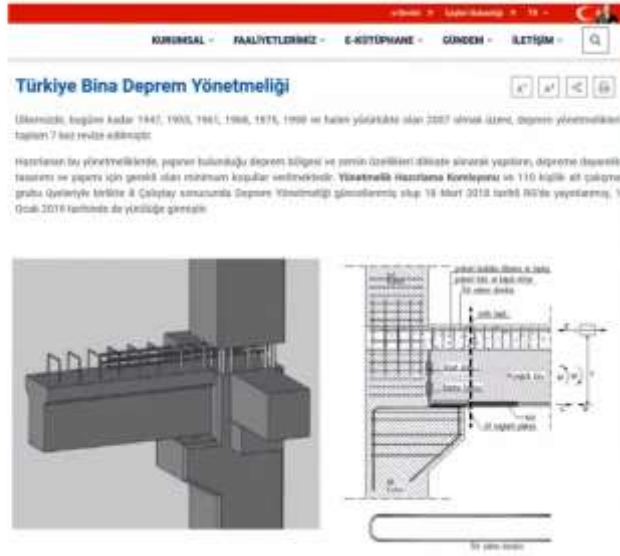
Sunumda afetlerin ve özellikle depremin, yapılı çevre üzerine odaklanmış mimarlık eğitimi müfredatına etkileri küresel ve yerel ölçekte tartışılmıştır.

- Özellikle 1755 yılında Lizbon’da gerçekleşen depremin mimarlığa, gündelik hayata ve kuramsal dünyaya etkisi görsel olarak da desteklenerek aktarıldı. Bu yolla afetlerin düşünsel dünyaya kalıcı etkisi, sanattaki dönüşümün yanında *akılcılık ve bilimsellik* çerçevesi bağlamında değerlendirildi.

Bu tarihsel bakış ile birlikte Türkiye’de 1999 depreminden başlayarak mimarlık eğitimi müfredatının değerlendirilmesi yapıldı. İstenilen ölçekte bir değişimi kurgulayamadığından hareketle afetler sonrasında beliren ve diğer depremlerden sonra ortaya çıkan hayati noktaların altının çizilmesinin önemi ortaya kondu.

Tablo 3.6 – Deprem Hisseler	
H – HANCI DEĞERLERİN 18.0 VE 18.0	İşin Mevcutu
<p>A1 - Şerhine Dönüşümlü: Herkesin de deprem depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.1)</p> $H_{10} = 10^{\frac{1}{10} \log \left(\frac{H_{10}}{H_{10}} \right)} = 1.12$ <p>Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A2 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A3 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A4 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p>	3.6.2.1
<p>A5 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A6 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p>	3.6.2.2
<p>A7 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A8 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p>	3.6.2.3
<p>A9 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p> <p>A10 - Deprem Yönetmeliği: Herkesin depremlerinden herhangi birinin, herhangi bir katta en yüksek görevli bir çalışanının o katta en düşük olduğu katın yüksekliği oranında olduğu olan bir katın (Şekil 3.2.2)</p>	3.6.2.4

- İYTE Mimarlık Fakültesinde yapılı çevre konusunda etki oluşturabilecek;
 - ✓ Mimarlık,
 - ✓ Şehir ve Bölge Planlama,
 - ✓ Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım
 - ✓ Endüstriyel Tasarım Bölümlerinin kapasitelerinin altı çizildi.
- 2020 İzmir depremi ile yaşanan acı kayıpların ve ortaya çıkan hassasiyetin müfredatı olan katkıları aktarıldı. Özellikle planlama ve mimarlık alanlarında konuşmacılar ve atölye çalışmaları ile deprem konusundaki farkındalığın artırılmaya çalışıldığı örneklenildi.
- *Afet öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler*, bölümlerin üzerine düşen görev ve sorumlulukların yanı sıra beliren iş birlikleri konusundaki çabaların önemini altı çizildi. Stüdyolara konu olan deprem farkındalığı, dirençli kentler için çalışmalar, derslerde beliren deprem odaklı müfredat ve afetlerde koruma ve onarım konusunda *bireysel ve kolektif bilgi birikimleri ve deneyimler* ortaya kondu.

Fakülte, kısa geçmişte nelerin yapılmış olduğu, hâlihazırda nelerin yapıldığı ve gelecekte hangi etkinliklerin planlandığı anlatıldı. *Deprem Farkındalık Programı* çerçevesinde açıklandı. Bu programda aşağıdaki başlıkların ortaya çıktığı aktarıldı:

İYTE MİMARLIK FAKÜLTESİ DEPREM FARKINDALIK PROGRAMI

Amaç:

Deprem ve afet ile ilgili yapı çevrelerin oluşumundan birinci derece sorumlu planlama, mimarlık ve tasarım öğrencilerinin deprem öncesinde, deprem sırasında ve deprem sonrasında yapılması gerekenler konusunda farkındalıklarının artırılması, bu konu ile ilgili olarak disiplinlerinin ve mesleklerinin gereklilikleri konusunda bilgilendirilmeleri.

Program hedefleri:

Program sonunda katılımcılar yapı performansı, yapı hasarları, ilk yardım konularında bir sertifika sahibi olacaklar.

Program içeriği:

1. Deprem için tasarım, planlama ve mimarlık
2. Deprem ile ilgili görsel malzeme hazırlanması ve derlenmesi: videolar, simülasyonlar, şematik çizimler
3. Deprem bölgesi ve deprem izlenimleri ve deneyimleri
4. Deprem esnasında ve sonrasında binadan kaçış
5. Mevcut yapıların performansları
6. Mesleklerarası ve disiplinlerarası çalışma ve projelendirme
7. İmar mevzuatı ve imar hukuku
8. Kentsel dönüşüm
9. Yeryüzü hareketleri ve morfolojisi
10. Yapı ve zemin etkileşimi
11. Afet yönetimi
12. Yapısal elemanlar ve deprem yükleri altındaki davranışları
13. Yapısal sorunlar
14. Hasar tespiti
15. Depreme dair özel yapısal çözümler
16. Geçici barınma
17. İlk yardım
18. Post travmatik stres
19. Yersizlik sosyolojisi

- Burada ana vurgu fakülte çevresinde acil durum planlamasının parçası olabilmek için gerekli görevlendirme ve *tabikat*ların gerçekleştirilmesi, afet sonrası binalarda *hasar tespiti*nin tüm öğrenciler tarafından yapılabilmesi, her öğrencinin *ilkyardım* konusunda eğitilmiş olması gibi kısa ve uzun erimli hedeflerin bilgileri verilerek duyarlılık konusunda yapılan ve yapılacak çalışmalar detaylandırıldı.
- Bunun yanında, Mimarlık eğitiminde ‘deprem’ konulu mevcut dersler ve stüdyolar içinde düzenlenerek müfredata kazandırılması konusundaki somut çabalar da ifade edildi.
- Deprem ve diğer afetler sonrası yaşanan acıların ve yıkımın azaltılması konusunda Mimarlık Fakültesinin, diğer birimler ile eşgüdüm çerçevesinde ve ortaklıkları zenginleştirerek çalışmasının gerekliliğinin altı çizildi.

Konuşmacı:
Psikolog Gizem Şahan
(İYTE)

Afet Sonrası Dönemde Psikososyal Destek

Moderatör:
Doç. Dr. Dikmen Yakalı
(İYTE Genel Kültür Dersleri Bölümü)

Konuşmayı izlemek için kodu
okutunuz.

Travmanın tanımı ile insanların travmatik tepkileri ne gibi durumlarda ortaya koyduğu açıklanarak başlanan konuşmada;

- Depremlerin uzaktan izleyenleri ve haberleri takip edenleri de travmatize etmesi sebebiyle genele etki ettiğine vurgu yapılırken, herkesin etkilenme hâlinin farklı olabileceği belirtildi.
- Travmaların olağanüstü durumlar olduğu, bu sebeple olağan dışı tepkiler verilebileceği ve travmatik öyküde korku duygusunun öne çıkabileceği belirtildi.
- Travma karşısında oluşan fiziksel, duygusal, davranışsal ve sosyal tepkilerin neler olabileceği örnekler verilerek aktarıldı.
- Tepkilerin normal sürelerine ve evrelerine de dikkat çekilirken farklı bireylerin farklı tepkiler verebileceğinin altı çizildi. Bu sürecin uzunluğunun da bireysel farklılıklar, travmanın büyüklüğü, kişinin kendi öyküsü, ekonomik durumu, kişinin eğitim ve farkındalığı gibi etkenlere bağlı olarak değişeceği söylendi.
- Çocuk ve ergenlerin de nasıl etkilendiğine kısaca değinildi. Yaşlarına göre kendilerine özgü farklı tepkiler görülebileceği, bunun travma sonrası stres bozukluğu ve depresyona da dönüşebileceği belirtildi. Deprem, güvenli alan sayılan evin yıkılmasıyla güvende hissetme duygusunu tüm yaş grupları için zedelemektedir. Güven duygusu ve algısında yıkım olduğu için çocuklar için en güvenli yerin sevdiklerinin yanı olduğuna vurgu yapıldı.
- Afet sonrası tepkiler dört bölümde açıklandı:
 1. Şok süreci
 2. Tepki süreci
 3. Farkındalık süreci
 4. İyileşme süreci

Yaşanan bu travmanın aslında hayatımızın bir parçası olduğunun kabulü ile sürecin sonuna gelineceği vurgulandı.

Yas süreçleriyle ilgili detaylı bilgiler de verildi. Bu sürecin 6 ay ile 2 yıl arasında değişebileceği ve bu süreyi aşan durumların teşhise göre psikopatolojik durum olarak kabul edilebileceği ifade edildi.

- Kübler-Ros'un "beş aşamalı yas kuramı" detaylı şekilde anlatıldı.
- Yas türlerinin üçe ayrıldığı belirtilirken, normal, patolojik ve travmatik yas türlerine de değinildi.
- Üniversite öğrencileri özelinde bu süreçlerin ne anlama geldiği de tartışıldı. Kendi bağımsızlık ve kimliklerini oluşturmaya çalıştıkları bu dönemde böylesi bir

travmanın onlar için ne demek olabileceği anlatıldı. Kayıpların gelişimsel problemlere yol açabileceği, akademik zorluk yaşatabileceği ve kendilik algılarında görülen sorunlara sebep olabileceği belirtildi.

- “Psikososyal”ın tanımı yapıldı ve afetlerde yapılan psikosoyal yardımın ne olduğu açıklandı. Afetten etkilenen insanlar için birey, toplum ve kurumlar bazında neler yapılabileceğine değinildi. İhtiyaçlar ve yardım konusunda destek sağlanırken birey ve ailelerin kendi ihtiyaçlarının çözümü için projeler geliştirilmesi gerektiğine de dikkat çekildi.
- Psikolojik ilk yardım konusuna da kısaca değinildi. Afet, kaza gibi olumsuz etkilere yol açan olaylar sırasında psikolojik kriz karşısındaki erken dönem psikosoyal yardımın ne olduğu kısaca tartışıldı.
- Psikosoyal hizmet piramidi anlatıldı:
 - ✓ Buna göre akut dönemde temel ihtiyaçlar, güvenlik, stabilizasyon ve psikolojik ilk yardıma odaklanılırken, orta vadede psikosoyal destek çalışmaları ve psikoeğitim gibi aktivitelere yönelmelidir. Uzun vadede ise gereken hallerde kişiye özgü tedavi ve terapi yaklaşımları düşünülmelidir.
- Deprem sonrası müdahale yaklaşımları ve iyileşme sürecinin yapılandırılabilmesi için bireysel bağlamda gözetilmesi önemli olan unsurlar ve psikosoyal müdahalelerde temel ilkelerin neler olması gerektiği anlatıldı.
- Travmaya maruz kalan bireylerin ne zaman psikolojik yardım alması gerektiği hususu aydınlatıldı.
- “Empati” kavramı ayrıntılı bir şekilde değerlendirildi. Karşımızdaki bireyin bakış açısıyla duruma bakıp onun nasıl hissettiğini anlamaya çalışırken kesin yargılardan kaçınmak gerektiği ifade edildi.
- Travma yaşayan kişilerin karşısında neleri yapmamamız gerektiği de açıklandı. Yanlış davranışların öfke ve düşmanlık oluşturabileceğine dikkat çekildi. Travma yaşayan kişileri yatıştırmak ve sakinleştirmek için bazı önerilerde bulunuldu.
- İyileşmeye yardımcı konu başlıklarına; süreci anlamlandırma, yardım isteme, ihtiyaçların belirlenmesi, kendi duygu durumumuzun farkında olmak gibi konulara dikkat çekildi.

İYTE öğrencilerinin durumu da değerlendirildi. Gönüllü yapılan işlerin parçası olmak, sorumluluk almak, başkası için çaba göstermenin iyileştirici gücüne değinildi.

Konuşmacı:
Doç. Dr. Zümrüt Gedik
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Psikoloji Bölümü)

Afet Sonrası Dönemde Eğitim Süreci

Moderatör:
Doç. Dr. Dikmen Yakalı
(İYTE Genel Kültür Dersleri Bölümü)

Konuşmayı izlemek için kodu okutunuz.

Afetler toplumun iyilik hâlini tehdit ederler. Bunu bir yandan sosyo-ekonomik ilerlemeyi kesintiye uğratarak toplumun güvenlik ağlarını zora sokarak gerçekleştirirken, bir yandan da karmaşık yardım ve iyileştirme müdahaleleri gerektirirler. Buna göre;

- Ülkemizin bir afet ülkesi olduğu çeşitli istatistiki veriler üzerinden açıklandı. AFAD verileri paylaşıldı. Örnek olarak, 2020 yılı doğa kaynaklı olay istatistikleri paylaşıldı ve buna göre ülkemizde sadece bir yılda 321 deprem yaşandığı belirtildi.
- Kuramsal olarak afetlerin etkileri ve telafisinin zedelenebilirlik ve dayanıklılık bağlamında kavramsallaştırılmasının faydalı olacağı belirtildi. Zedelenebilirlik ve dayanıklılık kavramlarının sosyal bağlam içinde tanımlandığı ve afet öncesi dönemde var olan toplum içi eşitsizliklerin, afet sonrası dönemde daha da belirgin hâle geldiği tartışıldı. Bu yüzden öncelikle afetin en yıkıcı ve uzun süreli etkide bulunduğu toplumsal grupların, risk gruplarının tespit edilmesi gerektiğine vurgu yapıldı.
- Okulların afet sonrası süreçte neden önemli olduğu detaylı bir şekilde anlatıldı. Güven, umut ve bağlantı kurma kaynağı olan okulların kapanmasının ve eğitimin kesintiye uğramasının öğrencilerin iyilik hâlini nasıl tehlikeye atabileceği üzerinde duruldu.
- Afet sebebiyle okulu değişen öğrencilerin izlemde akademik performanslarının düştüğü gözlenmiş ve özellikle dezavantajlı öğrencilerin eğitsel açıdan daha zedelenebilir konumda olduğu görülmüştür.
- Eğitimcilerin duygusal desteğinden mahrum kalmanın ve rutinin bozulmasının öğrenciler açısından mahsurlarına değinildi.
- Eğitimin temel bir insan hakkı olması bağlamında UNESCO'ya göre kriz durumlarında eğitimin sürdürülebilmesinin, normalizasyon ve gelecek oryantasyonu açısından ne kadar önemli olduğu anlatıldı.
- Çeşitli istatistiki örnekler üzerinden bilgiler paylaşıldı. Örneğin, krizlerden etkilenen ülkelerde 127 milyon ilk ve ortaokul öğrencisinin okula gidemediğine ve bunun dünyada okula gidemeyen bireylerin yaklaşık yarısını oluşturduğuna değinildi. Bu alanda var olan çalışmaların genellikle çocuklara odaklandığı ve üniversite öğrencilerine dair yeterli bilgiye sahip olmadığımız söylendi.
- Dünyanın çeşitli bölgelerine ait deneysel araştırma bulgularına yer verildi. Buna göre afetlerin çocuk ve gençler üzerinde güçlü duygusal, davranışsal ve akademik etkileri olduğu paylaşıldı.
- Afet sonrası akademik hayata dair araştırmalar, eğitim kesintisi uzadıkça okulu bırakma oranlarının arttığını ve akademik başarının düştüğünü göstermektedir. Örnekler üzerinden afet sonrasında öğrencilere nasıl yardım edilebileceği anlatıldı.

Öğrencilerin okula döndüğünde bazı esneklikler sağlamanın faydalı olduğuna vurgu yapılırken, bu ve benzeri önlemlerin okulların acil durum protokollerine entegre edilmesi gerektiği de söylendi.

- Afet sonrası için çeşitli öneriler sunulurken, geçiş sürecini kolaylaştırabilmek için kurumsal olarak neler yapılabileceği, maddi ve psikolojik destek hatlarının kurulabilmesinin önemi anlatıldı.
- Kurumsal ajanlar olarak eğitimcilerin, akademik danışmanların ve idari personelin desteği ve ilgisinin önemi tartışıldı ve uzaktan eğitim altyapısının sağlam ve hazır olması gerektiği ifade edildi.
- Afetlerin etkilerinin ve başa çıkma yöntemlerinin öğrencilerle paylaşılması gerektiği ve hatta müfredata entegre edilmesi gerektiği belirtilirken, yapılabilecek psikososyal çalışmaların da üzerinde duruldu.